

Politieke SP-café's hebben één ding gemeen

Socialisten en café's, die gingen vroeger slecht door één deur. Tegenwoordig ligt dat heel anders, getuige de positieve ervaringen van diverse SP-afdelingen met het organiseren van politieke café's.

Het aangenomen congresstuk *Nieuwe kansen grijpen* omschrijft het zo: 'Om verdere verbreding te bevorderen, moeten we meer lokale of regionale politiek-culturele evenementen voor leden en belangstellenden organiseren, in samenwerking met muzikanten, kunstenaars en schrijvers. Daarmee kunnen we ook andere (groepen) mensen aanspreken dan met directe acties tegen bepaalde misstanden. Datzelfde geldt voor spreekbeurten, debatten, koffieochten-

den of -avonden en politieke café's. De ervaringen tot dusver zijn beperkt, maar doorgaans erg positief. Nieuwe initiatieven kunnen daarom rekenen op een aanmoedigingssubsidie van het Partijbestuur.' De positieve ervaringen van het Eindhovense politieke SP-café illustreert Henk van der Wal als volgt. 'Op de dag ervoor drukte het Eindhovens Dagblad een keurige aankondiging van het politiek café af, en de dag erna was een uitgebreid verslag te le-

zen. En dat is niet het enige. De Eindhovense bibliotheken waren nooit zo happig op de A3-affiches van de SP die reclame maken voor het politiek café. Totdat de bezuiniging op de bibliotheken het centrale thema was. Toen waren de affiches van harte welkom.' Andere recente thema's in Eindhoven waren onder meer het VMBO, asielzoekers en overlast door jongeren. Van der Wal: 'Telkens was het volle bak, want het zijn stuk voor stuk aansprekende thema's in de stad.' Het Eindhovense politiek café vindt één à twee keer per twee maanden en plaats. De afdeling werkt met diverse werkgroepen en de politiek café's worden voorbereid en georganiseerd door de werkgroep 'Publiciteit', die samen met de fractievoorzitter in de gemeenteraad zorgt voor de samenstelling van het programma en de uitnodiging van de sprekers.

In Zwolle wordt het programma van het 'SP-café' bepaald door het afdelingsbestuur en de fractie samen. Aan de hand van de actualiteit wordt een onderwerp gekozen (bijvoorbeeld dakloosheid, het stadion van FC Zwolle, woningnood), waarna een panel wordt samengesteld. Margriet Twisterling: 'Toen woningnood het thema was, zaten er in het panel woordvoerders van de ouderenbonden, de studenten en twee woningcorporaties. In zo'n panel kun je het beste mensen uit de stad hebben, die elkaars tegenpolen zijn. De bedoeling van het SP-café is, dat er een brede discussie ontstaat waarin ieder vanuit de eigen praktijk zijn of haar

licht op het thema laat schijnen. Om de link met het landelijke te kunnen leggen zat ook Piet de Ruiter in het panel. De programma-indeling is in Zwolle hetzelfde als in Eindhoven: eerst is het woord aan de sprekers, en na de pauze mengt het publiek zich in de discussie.

Actieve deelname van de zaal ontbreekt in Zout, het politieke café van Oss. 'We hebben er bewust voor gekozen om het publiek niet in de discussie te betrekken. Vaak zie je namelijk dat de hardste schreeuwers dan het hoogste woord voeren. Dat is niet de bedoeling van Zout. Daar zijn andere gelegenheden voor,' zegt Paul Peters, die samen met Jules Iding zo'n drie jaar geleden het initiatief voor Zout nam. Zout, dat onlangs zijn vijfendertigste uitgave beleefde, trekt zo'n tien keer per jaar tot aan vierhonderd (!) bezoekers. Peters: 'Zout is echt opgezet naar het voorbeeld van het radio-programma 'Kopspijkers'. Er gebeurt dan ook van alles: niet alleen discussies, maar ook muziek, cabaret, columns én een hoofdgast. Laatst was dat bijvoorbeeld Huub Oosterhuis, maar Martin Ros en Frans Weisglas waren ook al eens van de partij. En dat alles in hoog tempo en in café-sfeer. Je kunt ook nog een pilsje pakken als je daar zin in hebt.' De Osse aanpak vergt nogal wat inzet. Zo zijn er diverse groepjes die zich elk met een bepaald gedeelte van Zout bezighouden: onder meer de redactie, de presentatoren, de vaste columnisten en het cabaret-ploegje. In totaal zo'n twintig man. Zout werkt met een onafhankelijke

Foto: Peter van Griensven/SP

veel belangstelling

Foto: Peter van Griensven/SP

redactie waarin onder andere journalisten zitten. 'De SP nam destijds weliswaar het initiatief voor Zout, maar we vinden het belangrijk dat er niet al te nadrukkelijk een SP-stempel op Zout rust. Het moet ook voor niet-SP'ers interessant en leuk zijn,' vindt Peters. Henk van der Wal: 'Toen het politiek café hier goed begon te lopen, zag je steeds meer niet-SP'ers komen. Een goede zaak, want preken voor de eigen parochie is wel leuk, maar levert weinig extra op. Daarom is goede reclame vooraf ook erg belangrijk.'

Zaterdag, zondag of door de week

Het Osse Zout is altijd op zondagmiddag van vier uur tot half zes. 'Voor veel mensen zijn dat toch verloren uurtjes tussen een wandeling of een fietstocht en Studio Sport,' aldus Paul Peters. 'Als er 's avonds een voetbalwedstrijd op tv is, kun je het

vergeten,' meldt Margriet Twisterling vanuit Zwolle, waar het SP-politiek café op 's avonds op een doordeweekse dag plaatsvindt. Eindhoven kiest voor de zaterdagmiddag tussen 15.30 en 17.30.

De Amsterdamse SP is bezig om naar het Osse voorbeeld een politiek café met de naam Badzout (de vaste locatie heet 'De Badkuip', een soort buurthuis) op poten te zetten. Volgens Laurens Ivens was de eerste keer 'een overweldigend succes'. 'We hadden een heel gevarieerd programma met onder meer een stand-up-comedian, een debat met Harry van Bommel en een interview met Stella Braam.' Inmiddels is ook de drukbezochte tweede aflevering gehouden, met onder andere PvdA-wethouder Oudkerk als gast. Ivens: 'Het mooie is, dat een politiek café prima bleek te passen binnen de doelstellingen van buurtcentrum De Badkuip, zodat die mensen bereid zijn om voor

de techniek en een aantal andere faciliteiten te zorgen.' Het Zwolse SP-café wordt gehouden in een café dat een ruimte gratis ter beschikking stelt. Wel verwacht het café daarvoor extra omzet. De geluidsinstallatie wordt door de SP gehuurd. Het politiek café van Eindhoven vindt plaats in het SP-pand. Henk van der Wal: 'Voor muziek, cabaret en dergelijke is het te klein, ja. Maar dat vonden wij tot nu toe niet nodig. Bovendien vergt dat weer extra planning en organisatie. Wel hebben we het politiek café één keer op locatie gehouden. Toen iedereen het had over jeugdoverlast in een bepaalde wijk, hebben wij het café in die wijk gehouden. Dat was een gouden greep. Ook de burgemeester kwam erop af.'

In Amersfoort is café De Rooie Cent de locatie voor het gelijknamige politiek café dat de plaatselijke afdeling eens per kwartaal organiseert. Per afle-

vering zijn er – op zondagmiddag – tussen de dertig en vijftig belangstellenden die deelnemen aan discussies en luisteren naar muziek en gedichten. Afdelingsvoorzitter Rikus Marring: 'De kracht van een politiek café is de informele ambiance, terwijl het toch over serieuze dingen gaat. Het positieve ervan is de interactie tussen SP'ers, gasten en de doelgroep, bijvoorbeeld de daklozen. Het gaat er niet om dat wij als SP zeggen: *uw probleem gaan we zus en zo oplossen*, maar dat er echt naar elkaar geluisterd wordt.' Onderwerpen die in Amersfoort aan bod kwamen, zijn onder andere de daklozenproblematiek, zinloos geweld en sociale woningbouw.

En hoe zit het met de kosten?

Volgens Paul Peters is een politiek café als Zout (financieel) alleen mogelijk als iedereen gratis meedoet. 'De gasten krijgen hooguit een reisvergoeding. De zaal – De Groene Engel – hebben we inclusief de techniek gratis. Verder steunt de afdeling Oss het politiek café en hebben we wel eens acties waarbij we zakken zout verkopen. Dat levert dan ook nog wat op.' Margriet Twisterling spreekt van een 'budgetprobleem' als het gaat om de huur van de geluidsinstallatie en de reiskostenvergoeding. Volgens Henk van der Wal levert de Eindhovense aanpak weinig financiële knelpunten op: 'Wij zorgen voor gratis koffie, thee en een plakje cake. En een pilsje kunnen de gasten desnoods ook nog krijgen.' ●